

Not 31

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 19 juni 2024 följande beslut (mål nr 346-24).

Bakgrund

1. Kammarrätten i Jönköping avgjorde den 13 september 2023 ett mål om psykiatrisk tvångsvård i vilket P.J. var förordnad som offentligt biträde. Dagen efter inkom en kostnadsräkning avseende P.J:s kostnader i målet. Kammarrätten avvisade den 22 september 2023 P.J:s begäran om ersättning såsom för sent inkommen.

2. Företrädaren för advokatbyrån, J.C., har i skrivelse till Högsta förvaltningsdomstolen angett att han, såsom ombud för P.J., överklagar kammarrättens avvisningsbeslut.

3. Högsta förvaltningsdomstolen har förelagt J.C. att komma in med en fullmakt som styrker hans rätt att föra P.J:s talan, vid äventyr att talan annars kan komma att avvisas.

4. J.C. har i svar på föreläggandet uppgett att han inte har någon fullmakt som är utfärdad av P.J. personligen. Han anför att han i stället har ställningsfullmakt enligt 10 § avtalslagen i egenskap av tidigare arbetsgivare på grundval av det anställningsavtal som gällde mellan P.J. och advokatbyrån och gör gällande att ersättningsanspråket har framställts för byråns räkning.

Skälen för avgörandet*Rättslig reglering m.m.*

5. Av 5 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde jämförd med 26 § första stycket rättshjälpslagen (1996:1619) följer att till biträde får förordnas en advokat, en biträdande jurist på advokatbyrå eller någon annan som är lämplig för uppdraget.

6. I 48 § första stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) anges att den som för talan i mål får som ombud eller biträde anlita någon som är lämplig för uppdraget. Enligt 49 § ska ett ombud ha fullmakt. Om rätten anser att ombudets behörighet behöver styrkas, ska ombudet eller huvudmannen föreläggas att visa upp en skriftlig fullmakt.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

7. P.J. var vid tidpunkten för kammarrättens avgörande av målet om tvångsvård förordnad som offentligt biträde. Det har inte framkommit att han i kammarrätten begärt sitt entledigande eller genom substitution satt annan i sitt ställe.

8. J.C. har överklagat kammarrättens beslut att avvisa P.J:s begäran om ersättning. J.C. har till Högsta förvaltningsdomstolen uppgett att han inte har fullmakt från P.J. att överklaga kammarrättens beslut.

9. J.C. anför emellertid att han, såsom ägare och ställföreträdare för advokatbyrån där P.J. tidigare var anställd, har ställningsfullmakt enligt 10 § avtalslagen samt att ersättningsanspråket har framställts för advokatbyråns räkning.

10. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar att ett förordnande som offentligt biträde är personligt, dvs. i detta fall var förordnandet knutet till P.J. och inte till den advokatbyrå som han var anställd vid.

11. Högsta förvaltningsdomstolen finner att bolaget inte har visat att det har rätt att överklaga kammarrättens beslut. Vad J.C. anför om ställningsfullmakt föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avvisas.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen avvisar överklagandet.

I avgörandet deltog justitieråden *Askersjö*, *Gäverth* och *Anderson*. Föredragande var beredningsjuristen Lovisa Sidén och justitiesekreteraren Eveline Gewert.

Kammarrätten i Jönköping (2023-09-22, Laakso Utvik, Håkansson och Cemal):

Uppdraget att vara offentligt biträde är ett personligt uppdrag och det ankommer på det biträdet som har förordnats att specificera de åtgärder som har vidtagits och ange den ersättning som yrkas i målet. En sådan redogörelse ska vara så noggrann att ersättningsanspråkets skälighet kan bedömas.

Ersättning till ett offentligt biträde fastställs, enligt 5 § lagen om offentligt biträde och 28 § rättshjälpslagen, i samband med att den rättsliga angelägenheten avgörs genom dom eller beslut eller när rättshjälpsärendet avslutas på något annat sätt.

P.J. begär i en kostnadsräkning som kom in till kammarrätten den 14 september 2023 ersättning för sitt arbete som offentligt biträde i kammarrättens mål nr 1826-23. Kammarrätten avgjorde detta mål genom beslut den 13 september 2023. Målet har därigenom avgjorts slutligt i kammarrätten. Eftersom P.J. har begärt ersättning efter det att målet har avslutats ska hans begäran avvisas. Den omständigheten att en annan person än P.J. dessförinnan hade framställt ett ospecificerat ersättningsanspråk kan, mot bakgrund av vad som sagts ovan, inte föranleda någon annan bedömning.